

V. évfolyam, 27. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Hogyedőre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

április 4. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Egységes nemzet.

Irta: Beck Lajos orsz. képviselő.

„Találkozni fognak-e valaha egy táborban azok a magyarok, akik szeretik a szabadságot?”

Rákóczi Ferenc melankólikus szava nem illik-e reá mai politikai helyzetünkre is? Nem kell-e aggódó szívvel, fájó reménykedéssel kérdeznünk most is: Nincs itt az ideje, hogy mindazok, akik végeredményben egy eszméért lelkesednek, egy célra törnek: egy táborban is találkozzanak? Nem érkezett-e el annak az erőpróbája: mire képes ez a magyar nemzet gazdasági és erkölcsi fejlődésének útján, mit tud kivívni magának, ha jobbjai kezét fognak egymással?

Jövő előrehaladásunk nagy problémájának egyik kulcsát itten kell keresnünk. Mert nem elég ismerni a célt, amelyre törekszünk, nem elég ismernünk az akadályokat, amelyek utunkba akadnak: ismerni kell erőnket is, amelylyel meg akarjuk vivni a küzdelmet.

Es ha végig nézünk fegyvereinken és pillantásunk át száll ellenségeink táborába: nem kell-e bevallanunk, hogy az osztrák és a nemzetiségiek tömör fallanxával szemben a vallási türelmetlenség és a nemzetköziség terrorától fenyegetve sikeres, eredményes nemzeti politikát csak a nemzeti politika alap-

eszméiben és a haladás eszközeinek megválasztásában egyetértő magyarság összefogásával folytathatunk?

A 67-es kiegyezés megalkotásával egy kicsiny csoportja a lelkes hazafiaknak a 48-as események kérelmelten szóvivőjévé szegődött. Hirdette a perszonális uniót, küzdött a közös intézmények ellen, károsnak mondotta a szoros gazdasági összefüggést Ausztriával. Küzdelme meddőnek látszott s a „gyakorlati“ politika emberei mosolyogtak felette Nem tartották posszibilisnek, mert — hitük szerint — nem számolt a tényleges erőviszonyokkal. És hiu álmodozónak mondták mindenkit, aki e politika zászlója alá szegődött. Azokban az időkben a 67-es politika egyértelmű volt a reális, az alkotó politikával, a 48-as eszmék hirdetése pedig az ábrándok kergetésével.

Es ha valaki, egy modern Rip van Winkle, néhány esztendő előtt elaludt volna a képviselőház márványos ülés-termének karzatán abban az órában, amikor egy komor, sápadt arcú férfi odalent a bársonyszékek élén egy óriási, tomboló többség éljenzése közben kijelentette, hogy a nemzet lelkiismerete el fogja söpörni mindazokat, akik az ő és pártja akaratának ellene szegülnek; és ha ez az évek óta szunnyadó Rip van Winkle ugyanazon a helyen felébredne ma és végig pillantana ugyanazon a termen, amelyet szemei néhány

esztendő előtt láttak utoljára: hiába keresné a komor képű vezért és elszánt harcosait, — közülök hirmondó sem maradt meg körünkben. A nemzet lelkiismerete, ugyanaz a lelkiismeret, amelyre Tisza István gróf mint a maga tanujára hivatkozott: viharzó orkánként söpörte el azokat, akik egy elfajult, kereteiben szűknek bizonyult politika számára akartak újból többséget toborozni.

A nemzet fel tudott ébredni, amikor megérezte, hogy eljutott arra a pontra, ahol a nemzeti fejlődés létkérdései kerültek eldöntésre. És belátta, hogy a nagy célok kitűzése nem egyértelmű a lehetetlenség szóval, amely nem létezik a politika szótárában. Belátta, hogy nagyot akarni nem bűn, ha e nagyra-törekvés jónan eszközzel rendelkezünk s azokkal élni tudunk és élni akarunk.

Igy győzött 40 év után az a kicsiny csapat, amely 67-ben is tiltakozott azoknak a kereteknek megalkotása ellen, amelyeket alkotói egy része örökéletűeknek szánt, de amelyeket az akkori függetlenségi párt már eleve is elégteleneknek ismert fel. Így győzött az az örök igaz elv, hogy nincsen eléggé nagyszerű cél, amelyet egy nemzet elé ki lehet tűzni, ha meg tudjuk jelölni az utat, amely e célhoz el is juttasson.

Az új politikai korszak a gazdasági önállóság, az erkölcsi és anyagi felszabadítás útjára vezetett. Intézményes törvényekben biztosította ebbeli jogain-

TÁRCA.

A zágrábi nagy per.

— A „Határőr“ eredeti tárcája. —

Abbaziából hazajövet, utam Zágrábon át vitt. Örömmel pihentem meg egy napra a horvátok szép fővárosában és nem győztem eléggé csodálkozni a szép város rohamos fejlődésén, mely úgy tűnik fel előttem, mintha a nagyhorvát hóborttal akarna a város fejlődése lépést tartani. Az Ilica, Zágráb főutcája telis tele hullámozó közönséggel, valóságos nagyvárosi kép. Az utcák tulságos élénksége, az a nyüzsgés-forgás méltó millieuje a díszes palotasoroknak. Egész új utcák nőttek ki a földből azóta a pár év óta, amikor legutóbb Zágrábban voltam. Zágrábnak is megvannak a házspeciálításai: a reklámházak. Bécsben például közismert a Zacherlin ház, az a hatalmas fekete márványpalota, a melybe a Zacherlin hirdetések vannak nagy aranyozott betűkkel vésvé. Zágrábban, az Ilicán egy remek négyemeletes reklámpalota: az Elsa Fluid ház emelkedik ki, a homlokzatán a negyedik emeletig felnyúló és domboruan alkalmazott hatalmas üveggel, melyen az Elsa Fluid hirdetése van. A főhomlokzat különben is tele van a népszerű szer hirdetéseit jelképező reklámokkal, anélkül azonban, hogy a jóízű rovására volna.

A horvát főváros Schönbrunn-jába: a Maximirba most automobilomnibuszok szállítják a közönséget.

A legszebb tere a városnak, a látványosság számba menő Zrinyi-tér. Itt emelkedik hatalmas díszes parkban az a remek vaspavillion, amelyet a milleniumi kiállításunkból vittek át Zágrába, hol most a képzőművészek részére állandó otthont képez.

A Zrinyi-téren emelkedik a törvényszéki palota, az a monstruózus épület, hol most egy végnélküli operette előadás folyik — zsufolt nézőtér mellett. Már a törvényház előtti élénkség igazolja, hogy benn: ebben a szomorú házban valami nem mindennapi esemény zajlik le: itt folyik a nagy per, amelynek sohase lesz vége és a melyet bohózatirók: a nagyszerb felségárulási per címén fognak megírni.

A kapualjban rendőrök állanak, akik az épületbe menőket feltartóztatják. Akinek nincs Accurti államügyésztől igazolványa, annak nincs belépése. A hosszas igazolás után, — mert a horvát rendőrök az irás-olvasással még mindig nincsenek kibékülve, a léposóházban újra rendőrök állják el az utat és a Szibériára emlékeztető szép szokás a teremajtóig megisméltódik.

Aránylag kis teremben van a főtárgyalás. A teremben, a főajtóval szemben van a bíróság emelvénye, mely felett ott diszeleg vörös, vadonatúj baldachin alatt Ferenc József királynak életnagyságu képe. Az emelvényen ül a bíróság, középen Tarabocchiával, a hirdeti elnökkel. A bíróságtól jobbra és balra a gyorsírók. A terem bal és jobb oldalán a nagy per védői ülnek: Medakovits Bogdán, a hor-

vát tartománygyűlés elnöke, a koalíció főembere és vezére, Tuskán Gergely, a horvátok Istóciája, főantiszemitéja, Popovits Dusan, a szerb horvát koalíció paprika Jancsija, Hinkovits dr., a koalíció „esze“, Novák dr. vukovári tekintélyes ügyvéd, az egyedüli szerb radikális párti védő és egy csomó jelentéktelen ügyvéd. Mögöttük az újságírók, leginkább a lapok szerkesztői. Itt láttuk Budiszavlyevits Budét, Pribicsevics Szvetozár országgyűlési képviselőket, a két hangos és lármás nagyhorvátot. Itt ültek a külföldi lapok munkatársai, — akik most már nem érdeklődnek a tárgyalás iránt, mert már eddig is eleget láttak és hallottak. A védők bal és jobboldali padosra közt, a középben, féllépésre az elnökök: vele szemben a vádlottak ülnek, azok, akik eznap kihallgatásra kerülnek; a többi vádlott: számszerint ötvenhárom, a főajtótól jobbra, az elnökkel szemben levő falnál ül. Tőlük balra 3—4 padosorban a közönség. A karzaton hölgyek. Csupa lelkes horvát honleány.

Szuronyos fogházörök vezetik be a vádlottakat, akiknek élén Pribicsevits Valerian, a karlócai teologia volt paptanára halad fekete szalonkabátban. Utána Zsivkovits Gájo és a többi vádlott. Pribicsevits Adám, volt közös hadseregbeli főhadnagy fővádlott, több társával 1—2 napig sötét zárkában éltenszomjan bünhődik, mert a kis prepotens dalmát elnökkel: Tarabocchiával feleselni mert.

Ami ebben a teremben, a fent leirt kép mellett történik, az egy valóságos operete.

A nőikelméjondóságok vezető színei az 1909-iki tavaszi idényre: adriatique, amethiste, aubergine, miele, cacao, bleu de vichy, taupe stb. a melyek minden elképzelhető árnyalatban és szövetminőségben állandóan raktáron vannak.

KRON KÁROLY FIA, Ujvidéken.

kat. De sikert, eredményt csak úgy fogunk elérhetni, ha egyesíteni tudjuk mindazokat, akik nemzetünk fejlődését kívánják, a magyarság nemzetfenntartó erejét meg akarják óvni és ezen az ösvényen a végső, nagy célnak: az államélet minden terén való önállósulásnak utját akarják egyengetni.

Ha tudunk egyik lenni akkor, amikor egy veszedelmessé váló politikai irány béklyóit le kellett vágni, egyiknek kell lennünk akkor is, amikor a felszabadulásunk gyümölcseit érni látjuk.

Ezért hívunk mi mindenkit, aki idős hazánkért lelkesedni tud és érte dolgozni akar, az egységes, nagy függetlenségi pártba.

Utcáink aszfaltozása.

Az a szemérmetlen verseny, mely e kérdés körül kifejlődött, arra indít bennünket, hogy azzal újból foglalkozzunk. Álláspontunkat világosan kifejtettük: *Az általános csatornázás és vízellátás megvalósítása előtt nem aszfaltozunk!* Ezt az álláspontunkat fentartjuk, ha még úgy agyarkodnak is ellene. Semmiféle taktika attól minket el nem tántorít; sőt ellenkezőleg teljesen megszilárdítja az a tapasztalat, hogy a versenyzők már nemcsak egymás ellen törnek, hanem agitációikba olyan tekintélyeket is bele vonnak, akik tolakodásaikat bizonynyal csak undorral fogadják.

Ismételjük tehát, hogy *nem aszfaltozunk!*

Meginterjuoltuk ebben a kérdésben a törvényhatósági mérnöki hivatal vezetőjét és örömminkre szolgál, hogy a város legilletékesebb műszaki közege is ez időszert az asz-

faltozás ellen van. Véleményét a műszaki tanácsos következőleg fejtette ki:

Teljesen osztom a „Határőr” álláspontját. Ez egy városépítési kérdés és mondhatom, hogy Ujvidék városépítési kérdésekben a mai kormányzat alatt mindig arra az álláspontra helyezkedett, mely a tudományos álláspontnak is megfelel. Az első városépítési szabály, hogy az egész várost is ép úgy, mint egy épületet, *helyesen és rendszeresen* kiépíteni csak egységes terv alapján és csak alulról felfelé lehet. Ujvidék ma ezen az uton halad. A városépítési tervhez a város pontos felmérése és térképezése már folyamatban van; csak ha a városrendezési terv is elkészült, következik a csatornázás, vízellátás, kövezés, stb.

Vannak, akiknek ez a sorrend nem tetszik, akik előbb kövezni szeretnek, azután következik a vasútépítés, később a csatornázás úgy, hogy mire mindezek az intézmények elkészültek, *újból* lehet kövezni, mert a kövezet a sok bontás folytán tönkre ment. Mi ezt a rendszert helyesnek nem tartjuk és tőlünk telhetőleg nem követjük. Mi nem akarjuk az írott malasztok végtelen sorába iktatni a rendszeres városépítés legfontosabb szabályait. Sok ellensége van a rendszeres fejlődésnek. A tudatlanság, a rosszakarat, irigység, and last not least, az önérdék. De a mai kormányzatnak sikerült a városépítés kátyuba rekedt szekerét kiemelni ebből a posványból és azt a rendszeres, egységes fejlődés útjára terelni. A vasúthoz vezető ut rendezése is csak azért került napirendre, mert remélhető volt, hogy egy a villamos vasút, mint a közcsatornázás ez év tavaszán kiépül. Ez azonban nem következett be, mert még a vasutengedélyezési eljárás sem nyert befejezést és a csatornaépítést is késleltette az idei szokatlanul hosszú tél. Arra is számítani kell, hogy a csatorna

3—5 méter mélyen fog fektüdni úgy, hogy a feltöltés ülepedéséhez hosszabb idő kell. A vasuti vágány is ülepedni szokott. Ha tehát a vasut és csatorna késedelme dacára még ebben az évben aszfaltozánk, a csatorna és vágány mentén tönkre menne az aszfaltburkolat — akár milyen rendszerű aszfalt mellett döntene a város. Nagyon helyes tehát a „Határőr” álláspontja, hogy: *ne aszfaltozunk!*

Ezzel, a nézetem szerint föltétlenül helyes állásponttal szemben fölmerül az a kérdés, hogy mi történjék tehát a vasúthoz vezető ut végleges rendezéséig, tekintettel arra, hogy a burkolat abban az állapotban, melyben ma van, csaknem tarthatatlan?

Mindenesetre ez a kérdés legnehezebben megoldható része.

Két megoldás kínálkozik: az egyik egy bizonyos mennyiségű kockakő beszerzése és azzal a burkolat kijavitása. A másik megoldás a már elhatározott kis kockakő próbaburkolat kiépítése és a próbaburkolat területén nyert régi kockakövekkel a vasúthoz vezető ut foltozása. Ez az utóbbi tetemesen olcsóbb és ideiglenes rendezésről, illetve ut-fentartásról lévén szó, a mérnöki hivatal valószínűleg az olcsóbb megoldást fogja javaslatba hozni.

Végül tisztelt szerkesztő urnak arra a kérdésére, hogy mi a véleményem a megtartott versenytárgyalásról, csak azt válaszolhatom, hogy nagyon helyes, hogy a város egy ajánlatot sem fogadott el, mert eltekintve attól, hogy a villamos vasut és csatornázás késedelme miatt a rendezés nem időszert még, különösen megszívlelendő, hogy amikor akár csak egy vállalkozó is tulzott agitációt fejt ki, bármiként döntött volna a város, az nem szolgált volna közmegelegedésre; de viszont tulbecsülnök ezt a tulzott agitációt, ha

Bíróság, védők, vádlottak és közönség is operetteszerűen fogják fel az ügyet.

A vádlottak, amikor a terembe lépnek, hangos szóval üdvözlök a női karzaton levő ismerőseiket és kedélyes nevetéssel köszöntik a közönséget, ahonnan biztató mosolylyal viszonozzák a vádlottak üdvözléseit. Az újságírók a függöny felgördültét várják, amikor is elsőrangú élvezet kínálkozik nekik.

Az elnök mögött valóságos vegyeskereskedés van. Piros-kék-fehér szögélyű ágyterítők, szőnyegek, kendők egy egész asztalt foglalnak el. Külön asztalon csatorák vannak, amelyeken a szerb cimer látható. Egy harmadik asztalon üvegek vannak, amelyen ugyancsak szerb jelvények vannak. Ezek a főkorpus deliktik. Mindezeket a vádlottak közt levő kereskedők üzletéből kobozta el *Accurti* államügyész.

Ez az egész scenirozás operette-jelleget ad a tárgyalásnak. Az operette főszemélye *Jarabocchia* elnök, ez az öklömmenyagysága, epés, kis dalmata, aki olyan goromba tud lenni, — mint a pokróc. A stilszerűség kedvéért hasonlítom a pokrócához, no mert a pokrócoknak ebben a perben, — mint bűnfeleketnek, — különben is szerepük van. Egyformán durva, goromba, csipős, kiméletlen és izléstelen a vádlottakkal, mint a védőkkel, nemkülömben a közönséggel. A pardon szót nem ismeri. A *velencei kalmár Seylockjára* emlékeztet. Hogy milyen stílusban vezeti a tárgyalást, elég elmondanunk egyetlen példát. *Bahr*, a neves publicista Zágrábban járt és

mert az újságírók padjában már nem jutott számára hely, az egyik védő meghívására melléje ült. *Jarabocchia*, dacára, hogy tudta, kicsoda *Bahr*, rászólt, hogy távozzék. A védő, aki az író maga mellé ültette, tiltakozik az elnök eljárása ellen. Eközben *Bahr* hirtelen felugrik helyéről és védőismerősének azt mondja: „ne izgassa magát, én már eleget láttam” — és ezzel eltávozott.

Jarabocchia a legközelebbi pillanatban megint mással gorombáskodik. És ez így megy folyton. Nincs olyan vádlott, akinek legalább 3—4 napi sötét zárkaja és böjtje ne lett volna, nincs az a védő, aki pár száz korona büntetést ne kapott volna. Az elnök valóság-gal grasszál. Tombol. Dul-ful. Ami egy kis embernek nem áll jól.

Accurti. Ez a hasonmása *Jarabocchiának*. 35 év körüli, beretvált arcu, fekete bajuszu, cvikkeres, zord tekintetű. A horvát ügyészek prototipusa. A nagy per lelke és éltető eleme.

A bírák éltebb kora beamterek.

Gyurits György nyugalmazott erdészt hallgatják ki. Marcona, nagybajuszu atleta, igazi szláv típus. Meglátszik, hogy az erdő egészséges levegőjében él.

Mit csinált? — rivalt rá *Jarabocchia*. *Gyurits* nem vesztette el humorát, körülnézett és a világ legártatlanabb arcával kérdi: *Én?* Semmit. És tovább hallgatott.

Igaz az, hogy ön a katolikus vendéglősök bojkottjára hívta fel az alárendelt közegeit? — kérdi az elnök.

Nem igaz, hisz magam is mindig a ka-

tholikus vendéglősöknél szálltam meg és ott étkeztem. De hisz engem *hazadrulással* vádolnak és azt látom: a főbűnöm, a vendéglősök bojkottja. (A vádlottak nevetnek. A közönség nevet, az elnök dühöng és jobb híján rázza a csengőt).

Azt látom, hogy komoly bizonyíték nélkül, vádolva *akasztófára akarnak* juttatni, — panaszkodik a vádlott.

Ne emltsé az akasztófát, — rikácsolt az elnök, — ha annak jönnie kell, jönni fog az a maga hívása nélkül is. Ha a tanuk az arcába mondják, hogy bojkottra izgatott, mit fog szólni?

— Az arcába köpnék annak a tanunak.

— Ne feledje, hogy itt más hangon beszéljen, ha majd egyszer megint az erdőben lesz, akkor beszélhet újra így.

Ilyen tenorban folyik a tárgyalás. Elnök és vádlottak, ügyész és védők válogatott gorombasággal mulattatják önmagukat és a hálás közönséget, amely olcsón jut kacagtatóan bosszantó operettehez.

Ezalatt szemem az ajtóra tévedt és ott láttam a félszemű Igazság jelképét, amikor a másik szemét is behunyva tartotta.

A nagy per folyik és az operettenek vagy pertörles fog véget vetni, vagy nagy Justizmord fogja a horvát igazságszolgáltatásra fekete lepedőjét teríteni.

Tarabocchia, *Accurti*. A libretto, a szereplők megvannak. Csak a zenéirő kerestetik.

i.

annak bárn
séget tulaj
Térjün
föltt és fo
csületes m
határozzun

A SZ

Márciu
kesedéssel
Mór kamar
az adórefor
lemmel, o
az érdekel
a teljes ül
a kamara
vett részt
alkalomból
marai elnö

Az elh
kedelemüg
iparrendés
vállalatok
délyezésrő
középítés
textilipari
tétéleiről,
állapításár
szervezésé
ról, a kor
lesítéséről
dezt ip
zálogintéz
szóló leira
delet, me
hitelesítés
tárgyában

A nap
az elnöks
kereskede
ipari mun
és 100 ko

Zent

letének ta
vásárlaira
a hetivas
javasolja
zettjeiül
Sámuel

Szeg
gos hidvá
végleges
adatainak
elnökség
rezze be
összehivo
jessen e
kimerítő

Szeg
folytán a
Magyar
felett lev
jaira jav
azonban
építését,
számára

A k
kintettel
kedéseire
Állást fo
ellen. A
és közép
illetékes
1908. XI
utatiság
lezettség
a földmi

annak bármi tekintetben is nagyobb jelentőséget tulajdonítanánk.

Térjünk tehát napirendre az áldatlan harc fölött és folytassuk bátran a megkezdett becsületes munkát. Tekintsünk mindig előre, határozzunk szabadon és cselekedjünk biztosan.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara

Március 30-i teljes ülésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy üdvözlí *Lányi Mór* kamarai tagot, orsz. képviselőt, azért hogy az *adóreform* tárgyalása alkalmával, szakértelemmel, odaadással és eredményteljesen védte az érdekeltség igazságos kívánságait. Üdvözlí a teljes ülés *dr. Rósa Izsó* levelező tagot, ki a kamara alapítása óta ismert szaktudással vett részt kamaránk működésében, abból az alkalomból, hogy negyedszázados ügyvédi kamarai elnökségét betöltötte.

Az elnöki jelentések során számos kereskedelmiügyi leirat olvastatott fel általános iparrendészeti és más természetű intézkedésről, vállalatok állami támogatásáról, hetivásárendélyezéséről stb. Ezek közül megemlítendők a *középipari munkálatok* szabályozásáról, a *textilipari ösztöndíjak* adományozásának feltételeiről, az adómentes benzin árának megállapításáról, a mérlegjavító ipari tanfolyamok szervezéséről, az iparsó árának meghatározásáról, a korecsmi palackok és ivóedények hitelesítéséről, a szegedi felső-ipariskolában rendezett ipari tanfolyamokról és a szegedi zálogintézetek kölcsöndíjainak megállapításáról szóló leiratok és azon tizenhárom rendbeli rendelet, melyek a mértékek használatáról és hitelesítéséről szóló 1907. V. tc. végrehajtása tárgyában adtak ki.

A napirend tárgyai között előterjesztette az elnökség, hogy a kamara közbenjárására a kereskedelmiügyi miniszter ez évben is 5 jeles ipari munkást tüntetett ki diszes okmányokkal és 100 korona jutalommal.

Zenta város bérkocsipari szabályrendeletének tárgyalása után *Militics* község hetivásárait az állatfelhajtást, Mohol községnek a hetivásári helypénzszedési jogot megadni javasolja a kamara. A *Wodianer* alap segélyezettjeiül kijelölte a teljes ülés *Brünnauer Sámuel* és *özv. Cziegert Mátyásné*t.

Szeged város tanácsának a közúti gyalogos hidvám megszüntetése tárgyában a kamara végleges véleményét nem adhatván a hidvám adatainak teljes ismerése nélkül, utasítja az elnökséget, hogy a hid forgalmi adatait szerezzze be, ez adatok alapján egy e célból összehívott szakbizottság közbenjöttével terjesszen elő a jövő ülésre minden irányban kimerítő javaslatot.

Szeged szab. kir. város tanácsának átirata folytán a szénkirakodó tiszai hajóállomás a Magyar Tengeri és folyamhajózási állomás felett levő felső Tiszapart kiépített rakpartjaira javasolja ideiglenesen elhelyezni, egyben azonban sürgeti a felsőtiszaparti rakpart kiépítését, mert az évről-évre növekvő forgalom számára kevés a jelenlegi kiépített rakpart.

A kucorai ipartestület megalakítását, tekintettel az ipartörvénytervezet újabb intézkedéseire, ez idő szerint nem hozza javaslatba. Állást foglalt a vasuti sóraktárak kiépítése ellen. A szegedi bortermelők, italmérők, kis- és közepkereskedők kérelme folytán a kamara illetékes helyen felterjesztéssel él, hogy az 1908. XLVII. 14 §-ában illetve a végrehajtási utasítás 39. §-ában előírt nyilvántartási kötelezettség alól a homoki borok e törvény által a földmívelésügyi miniszternek adott felhatal-

mazás alapján felmentessenek. A nyilvántartással a törvény a hegyi borok jellegét kívánja megvédeni, a homoki borét azonban nem, mert az alföldi borvidékbe az Alföld megyének jelentékeny részét összefoglalja. — Ennek jellege tehát nem domborítható ki, így védelemre ebből folyólag a nyilvántartásra ez idő szerint nincs szükség. A hegyi borokat védeni fogja a *róluk vezetett nyilvántartás*, e védelmet nem alterálja az, hogy a homoki borról nyilvántartás vezetett-e vagy nem. A homoki bor pedig megszabadul a rája nézve értelemmel nem bíró zaklató eljárástól.

Elhatározta továbbá a kamara, hogy a *tutajozás* biztonsága érdekében sürgős felterjesztést intéz a kereskedelmiügyi miniszterhez, szigorú intézkedéseknek mielőbbi életbeléptetését kérve a napirenden levő falopások és jogtalan faeladások ellen.

Felterjesztést intéz a kamara a szegedpusztaszeri viszonylat vasuti menetdíjának leszállítása érdekében is. Végül a számvizsgáló és nyugdíjbizottság jelentése alapján az 1908. évi zárszámadásokat hagyja jóvá s a pénztári maradványból 5000 k. a nyugdíjalapra, 5000 k. pedig az iparfejlesztési alapra szavaz meg.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 2-án a délutáni gyorsvonattal a husvéti ünnepekre családjá körébe, Budapestre utazott.

A nagyheti istentisztelet rendje az ujvidéki rom. kath. plébánia-templomban a következő: április 4-én, virágvasárnapon, reggel 9 órakor barkaszentelés, utána nagy mise. Április 7-én, nagyszombatán, délután 4 órakor magyar szentbeszéd, utána böjti vecsernye és Lamentációk; 8-án, nagyszombatán, reggel 9 órakor nagymise, délután 4 órakor böjti vecsernye Lamentációkkal; 9-én nagypénteken r. 9 órakor nagymise, délután 3 órakor szentbeszéd (dr. Ámon Pál), utána körmenet a kálváriához, azután böjti vecsernye és Lamentációk. 10-én, nagyszombatán, r. 1/2 8 órakor tűzszentelés, vizszentelés, utána nagy mise. Délután föltámadási körmenetek és pedig 1/2 6 órakor a rókusai templomban, utána 7 órakor a plébánia-templomban. 11-én husvétvasárnap, egész nap szentségimádás. Reggel 1/2 10 órakor német prédikáció (dr. Ámon Pál), utána nagy mise. A nagy mise után magyar prédikáció (Barsy Viktor). Délután 6 órakor litánia és szentségbetétel.

A közrend érdekében. Ifj. Jójárt János h. rendőrfőkapitány arra a mindenkép elismerést érdemlő feladatra vállalkozott, hogy a közrendészeti állapotokról személyes meggyőződést szerzendő, a város belterületét e héten bejárta. A helyszínen szerzett tapasztalatok alapján azután részint jelentést tett a város polgármesterének, részint saját hatáskörében már is intézkedett, hogy a város sok részén fenálló rend- és egészségellenes állapotok rövid időn belül megszűnjenek, vagy legalább megjavíttassanak.

A gyermeknap e hó 3-áról a rossz időjárás miatt elhalasztatván, kedvező idő esetén ma és holnap, ápr. 4. és 5-én, kedvezőtlen időjárás esetén pedig husvét vasárnap és hétfőn fog megtartatni.

Megindult hajózás. A Duna Gőzhajózási társaság összes vonalain megnyitotta a hajózást s a legújabb kibocsátott tavaszi menetrend szerint további intézkedésig, a benünket közelebről érdeklő vonalon következőleg közlekednek a személyhajók: Ujvidékről

Zimony-Belgrádba e hó 4-től kezdve indul: vasárnap, szerdán és pénteken 6 óra 25 perccor; Ujvidékről Budapestre pedig e hó 5-től kezdve indul; hétfő, csütörtök és szombaton déli 11:35 órakor. — Ujvidékről Vukovárra e hó 3-tól kezdve, hétfő kivételével naponkint indul déli 12 órakor s délutáni 5:15. kor érk. Vukovárra, Vukovárról ugyancsak hétfő kivételével naponkint indul r. 4:30 órakor és Ujvidékre érkezik r. 8:20 órakor.

Nincs már ellenőrzés. Köztudomású volt, hogy nemcsak a katonai hatóságok, de a politikaiak is nagy ellenőrzést fejtettek ki az osztrák-magyar-szerb konfliktus alatt. Szigorú felügyelet alatt voltak a vonatok és minden délről Ujvidékre érkező vonatnál megjelentek a rendőrtisztviselők és minden gyanúsat szigorúan megvizsgáltak. Most, hogy konfliktusunk Szerbiával békés elintézését nyert, a szigorú ellenőrzésnek vége szakadt.

Az Ujvidéki Lloyd múlt vasárnap tartotta IX-ik rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. A választmányi jelentés az egyet 1908. évi működéséről tudomásul vétetett és a választmánynak a bemutatott zárszámadás alapján, a közgyűlés a felmentvényt megadta. Az ezt követő választásnál *Dietzgen Gábor* elnökké és *Urban Ignác* igazgatóvá újból egyhangulag megválasztottak.

Eljegyzés. Ifj. Pájer József ujvidéki államvasuti tisztviselő jegyet váltott Rausch Terike kisasszonnyal.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál márc. 26 — ápr. 2-ig bejelentett születések 18, még pedig 12 fiú, 6 leány; meghalt 22.

Gondnokság alá helyezés. Az ujvidéki kir. törvényszék *Jerkovics Tima* ujvidéki lakosnót elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Glücklich Vilma ismét Ujvidéken. Mint megbízható forrásból értesülünk, *Glücklich Vilma* k. a., a feministák egyik vezére ismét nálunk hallatja szavát. Április 18-án tartja előadását, melyre már ma felhívjuk a művelt közönség figyelmét.

Ellopott kerékpár. *Mogin Száva* kedd este egy kiszácsi utcai szatócs üzletbe tért be szivart vásárolni és ez időre kerékpárját az utcán hagyta. Midőn azután néhány perc múlva az üzletből kijött, a kerékpárnak már csak hűt helyét találta.

Leesett a padlásról. *Tomann Vencel* helybeli mészárosmester kis, 5 éves *Károly* fia szerdán délután valamiképp felmászott a padlásra, honnan lezuhant és magát teljesen összezúzta.

Gyengeséget,

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani **SCOTT-féle Emulsió** által.

Kényes iny és gyomor,

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

oszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük — figyelembe venni.

1—5 Kapható minden gyógytárban.

BOGDÁNY és TÁRSA

UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca II. sz.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219. 12. Telefon (Interurban) 988.

Közgyűlés. Az ujvidéki izraelita nőegyesület ez uton is felkéri t. tagjait, hogy f. április 4-én, vasárnap délután 4 órakor tartandó évi közgyűlésén megjelenni sziveskedjenek, annál is inkább, mert a március hó 28-ára hirdetett közgyűlést megtartani nem lehetett, minthogy a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. E közgyűlésen igen fontos tárgyak kerülnek napirendre és így nem lehet közömbös a tagokra nézve, ha e tárgyak megvitatása elodáztatik, miáltal az egyesület nem célja működésében fennakadást szenved.

Verekedő inasok. Kaurics János és Zsigrai János kőművesinasok az épülő kórháznál dolgoznak; péntek délelőtt munkaközben valami felett összeszólkoztak, aminek verekedés lett a következménye, melynek hevében Zsigrai a kezében levő szerszámokkal Kauricsot hátba szúrta.

Inasok szervezkedése tilos. Minthogy az egyesülési és gyülekezési jog a kiskorú inasokra nem szorítkozhat s minthogy nem engedhető meg, hogy ezek a gyakran koremai helyiségekben tartott gyűléseken részt vegyenek, a kereskedelmi miniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben az iparos és egyéb tanoncok által tervbevett szervezkedést megtiltotta s a már létező ily egyesületek feloszlását rendelte el.

Árverezési hirdetés. Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó fölös és kézbesíthetlen árúk nyilvános elárverezése az Ujvidék állomásunkon lévő raktárban 1909. évi április hó 14-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghívatik. Skutecky állomásfőnök.

Uj pénzügyi tanácsos. A pénzügyminiszter Komáromy Gyula p. ü. titkárnak a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget adományozta.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Proll Ferenc és Sember István zombori p. ü. titkárokat pénzügyi tanácsosokká nevezte ki.

Borkiállítás Doroszlón. A „Délvidéki Földmivelők Gazd. Egyesülete“ főkegyeletének közreműködésével f. május 9-én Doroszlón vándorgyűléssel egybekötött borkiállítást rendez. A kiállításon csakis Doroszló s a szomszédbeli községek bortermelői vehetnek részt mint kiállítók és pedig fehér és siller új és ó boraikkal. Mindennemű egyéb felvilágosítással az egyesület kerületi titkári hivatala (Zombor, Rákóczi-ut 26 sz. készséggel szolgál.

Mit szeretne minden hölgy tudni? Elsősorban azt, hogy szépségét hogy tarthatja meg, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthatja el arcáról az elcsuflító szeplőt, májfoltot, pattanást, mitessert és egyéb arctisztatlanságot. Ma már nem titok, mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett hírneves Földes-féle Margit-Crème, mely pár nap alatt a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Ártalmatlanságáért kezesesség. Nagy tégely ára 2, kicsi 1 kor. minden gyógyszer-tárban. Postán küldi: Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Ritka, mint a fehér holló manapság, hogy

munkás vagy alkalmazott egyugyanazon helyen hosszabb ideig kitartson. Óbecsén Engelman tekintélyes kereskedőnek van egy alkalmazottja: Freud Bertalan, aki immár 30. évfordulóját érte meg annak, hogy segéd minőségében nevezett kereskedő üzletében becsülettel szolgál. Ezt a ritka alkalmat felhasználta úgy a főnöke, mint Óbecse közönsége és a legmelegebb üdvözléseivel ünnepelték, sőt egyik tisztelője még verset is költött ez alkalommal „Harminc év“ című.

Minden szőlősgazda ingyen és bérmentve kérje a „Milleniumtelep“ Nagyósz, Torontál-megye, magyar vagy német, vagy román, vagy szerb főárjegyzékét legjobb fajú és válogatott minőségű szőlőoltványokról. Ezre 70 koronától feljebb.

Halálos végű játék. Blumfeld Mór bajai csaposlegény a napokban több társával birkózott. Birkózás közben egyik társa megharapta Blumfeld kezét. A harapásra eleinte ügyet sem vetett, de csakhamar erős fájdalmat érzett a kezén s a jelentéktelennek látszó kisebb a kórházba ment, hol vérmérgezést konstataáltak, melynek következtében egy napi szenvedés után meghalt.

Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kurzust hallgató ifjaknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy 300 koronás ösztöndíjat alapított oly Csongrád, illetőleg Bács Bodrog vármegyében illetékes szegénysorsu ifjú számára, aki felsőkereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség birtokában tanulmányát valamely kereskedelmi főiskolai kurzuson folytatja. A 300 korona ösztöndíj az érdekeltnek akkor fog kiadatni, ha ez a kurzus első felében tanúsított sikeres előmeneteléről bizonyítványt mutat elő. A kamara ez ösztöndíjra most hirdet pályázatot és felhívja a pályázni kívánókat, hogy sajátkezűleg irt, bélyegtelen folyamodásukat érettségi bizonyítvány melléklésével, továbbá a végzendő tanulmány megjelölésével 1909. évi július hó 1-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához küldjék be.

A szabadkai lovak díjnyertesek. A má. héten tartott budapesti luxus-lóvásáron a szabadkai lótenyésztés kiválósága ismét bizonyítékot nyert. Két szabadkai birtokos kapott díjat. Mikovics Ágoston a hintósok harmadik díját nyerte el, Sztantics Béla pedig elismerő oklevelet kapott.

Kombinált menetjegyek. A máv igazgatóságától nyert értesítés szerint f. április 1-től Budapest keleti p. u.-ról a cs. kir. osztrák államvasutak Feldbach, Gleisdorf és Graz S. B. K. K. Stb. állomására Győrön, Fehringen át a máv vonalain gyorsvonaton a cs. kir. osztrák államvasutak vonalain személyvonaton érvényes I. és II. oszt. kombinált menetjegyek lépnek életbe a következő rendes áron: Feldbachra I. oszt. 29 k. II. oszt. 19-20 k., Gleisdorffra I. oszt. 30-70 k. II. oszt. 20-20 k., Graz S. B. K. K. Stb.-ra I. oszt. 33-20 k. II. oszt. 21-70 k. Ily menetjegyek a fordított irányban — Feldbachról, Gleisdorffról és Graz S. B. K. K. Stb.-ról Budapest keleti p. u.-ra — is fognak kiadatni.

„Hermes“ Kereskedelmi Tudakozóda Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. Tulajdonos: Böhm Ármán.

Diana sósborszesz mint háziszser kapható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes üzletekben fejdörzsölésre és borotválkozás után arcfelkenedésre az urak használják. A fájdalmakat azonnal csillapítja. Maszirozásra általánosan minden házban csakis Diana sósborszeszt szólnak. Egy üveg 40 fillér.

Legfinomabb esemege-különlegességek, folytonos ujdonságok Wagner testvéreknél Ujvidéken.

Foulard - és „Henneberg“
Nyers Bast - Selyem, 1 35 kor.-tól
Ohnó - feljebb, bérmentve
Skót - és vámentesen.
Minta postafordal-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Nyilt-tér.

Nos, nagyságos asszonyom, — mit mondtam!

„Látom, hogy sugárik az örömtől és ez boldoggá tesz! Hja, Fay valódi szodeni! Ez úgy olfujja a meghűlést, hogy szinte öröm betegnek lenni. — Ó nagysága nevet: No, örömmek éppen nem mondható. De önnek igaz van és köszönöm a jó tanácsot. Fay valódi szodeni ásványpasztillája igazán jót tett nekem és ezentul uti podgyászomból sohasem fog hiányozni. Fay valódi szodeni 1 korona 25 fillért minden gyógyszer-tárban, drogériában és ásványvizkereskedésben kapható.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Köszönetnyilvánítás.

Kis leányunk elhalálása alkalmából irányunkban tanúsított részvétnyilvánításukért fogadják rokonaink, barátaink és ismerőseink ez uton hálás köszönetünket.

Homola Rezső és neje.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.

Laptulajdonos: Balla Árpád.

Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Máriássy Miska kitünően

szervezett zenekarával páros napokon a Récei nagyszállóban, páratlanokon pedig az Erzsébet szállóban hangversenyez.

Mindennap új műsor.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvénynek, oszónál és meghűléseknek, bedörzsölésnek, sülésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2. — és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Minden-
nemű

madeira-
gyöngy,
antique és
vábbá go-
iparmunka
minden e-
munka kés-
zésért tau-

1-2

Laká-

kiadó. —

VALÓ

az 1909.

Egy szelvény
3.10 m. h-
teljes fér-
hoz (kabá-
drág és sz-
elegendő

Egy szelvény
szintúgy 1
kamagant
ható és sz-

Sieg-

Az előnév
szövegszül-
nél, a gyá-
nyek. Szá-
ték. Mint
legkisebb

4-12

Futók

futók

tókos

kocsik

luxus

szertű

Minden-nemű Kézimunka ugy mint

madeira-, hardanger-, biedermeier-, tüll-, gyöngy-, punto tagliato-hímzések; filé-antique és filé-gebeur készítmények; továbbá gobeleine, csomozás és szmyrna iparmunka, valamint diszmontirozás és minden ezen szakmába vágó női diszmunka készítését elfogad és szerény díjazásért tanítást is vállal

Gross Janka
Rákóczi-utca 29. I. em.

1-2

Lakás.

Eötvös-tér 5. sz. 3 utcai szoba, folyosó, konyha és hozzátartozó mellék-helyiségekkel május 1-én

kiadó. — Bővebbet a házban.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarant stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógár raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az élővő, a melyeket a magánvő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősen olcsóbb, legcsoább árak. Orsági választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Grammophon- o o o o

o o o o kedvelőknek!

Ezt a készüléket kell hallani!

Visszaadó ereje felülmúlhatlan!

Az ember elámul!

Műve és hangdobozza versenyez a legmodernebb mechanika koronájáért. Elsőrendű készülékek 20-400 kor. leggazdagabb választékban.

Egyetlen teljes lemezekraktár az összes védjegyekkel, minden nyelven 2 k-tól

Katalogus ingyen és bérmentve.

GRAMMOPHON-BEVITELIHÁZ

MOSEK JÓZSEF, Wien, IX. Kinderspital-

gasse 10-17.

Jutalom! 6 lemez vétele esetén, bár részletekben rendelve, egy szabadon választott lemez ingyen.

4-12

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELSMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLASSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSEGE.
LŐERŐ ORANKINT MB. 1 1/2-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEJYZÉK INGYEN.

Csödtömeg eladása.

Alulirt tömeggondnok közhírré teszi, hogy vb. Gruits G. és társa újvidéki cég tulajdonát képező csödtömeg 1-5, 7, 17, 412, 414, 416-426, 428-495, 499-505, 507-510, 511-946 t. a. felvett 20748 kor. 45 fillér beszerzési áru és 11377 kor. 57 fillérre becsült fűszer, festék, anyagárak, italok, üzleti szerelvények és berendezési tárgyak zárt írásbeli

verseny után a legtöbbet ígérőnek készpénzen eladatni fognak.

A zárt írásbeli ajánlatok 1909. április hó 8. napjának d. u. 5 órájáig alulirt tömeggondnoknál nyújtandók be és ugyanott tartoznak ajánlattevők a becsérték 10%-át letenni.

A választmány az ajánlatok felett 1909. április 9-én délelőtt 11 óráig dönt, de nincs kötve a legmagasabb ajánlathoz sem és meg nem felelő ajánlat esetén új versenytárgyalást írhat ki.

A vevő tartozik az árut és a berendezést az ajánlat elfogadásától számított 24 óra alatt kifizetni, mert különben az ajánlattól elállottnak fog tekinteni, bánatpénzét elveszti és az ő veszélyére és kárára az áruk újból el fognak adatni. Az árukat a vevő 8 nap alatt átvenni és az üzletet és raktárhelyiségeket ki-iríteni tartozik.

A tömeggondnok és választmány a leltár helyiségeért és az áruk minőségeért felelősséget nem vállal.

A vevő tartozik a vételár után a III. fokozatu bélyegilletéket megfizetni.

Az áruk minden hétköznap 8-5-ig megtekinthetők.

Újvidéken, 1909. évi március hó 29-én.

Dr. Kovács Bódog ügyvéd,

mint vb. Gruits G. és trsa cég csödtömeggondnoka.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP NAGYÖSZ TORONTÁL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT. HOLD KÉSZLET SOK MILLIÓ ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Egy elsőrendű

igen jól menő női-divatterem eladó. Bővebbet e lap kiadójaválalában.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cim:

Szigyártó NAGY MIHÁLY

Felsősegéd, Somogy megye.

12-16

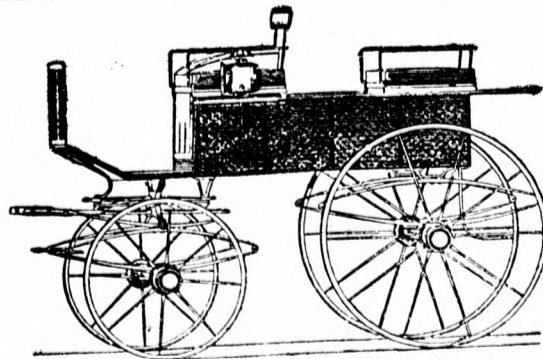
Futókocsik, kétkerekű kocsik, homokfutókocsik, hajtókocsik, vadászati hajtókocsik, coupék nyitott és félfedeles kocsik, landau kocsik, omnibuszok, mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

luxus- és üzleti- kocsik a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Első délmagyarországi kocsi- és gőzhajtógyár
REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

UJVIDÉK, (a Limán-on).

Hajlitott kocsialkatrészek nagyban gyártása.

Használt kocsik javíttatnak vagy becseréltetnek.

Legujabb kitüntetés: London 1908. arany érem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

gőzfűrésztelep

13766. tkvi. 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Maleser Ráda nádalfai lakos végrehajthatónak Sztonkin Ráda és Sztonkin Márkó csurogi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 150 kor. tőke és járuléki iránt folytatott végrehajtási ügyében az újvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a csurogi 49 sz. betétben A + 1 sorsz. 3475/2 hrsz. alatt réti kertekben levő 333 négyszögöl szántónak Sztonkin Márkót (nős volt néhai Nikolin Milkával) és Sztankin Rádát (nős Nikolin Danicával illető) 4/12, 5/12, 9/12 ed részre 72 kor.

A csurogi 52 sz. betétben Sztonkin Márkó (nős volt néhai Nenádov Milkával) nevén felvett A + 1 sorsz. 1157 hrsz. 606 öisz. 394 négyszögöl udvarral 1120 kor. becsáron nyilvános árverésen el fog adatni.

Határnapul 1909. április hó 20-ik napjának d. e. 10 órája Csurog község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%,-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfelelyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át kell szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. XXX tc. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezetek bánatpénzt letenni nem kötelesek.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Kelt Titelen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. okt. 16-ik napján.

Dr. Petrovits,
kir. járásbíró.

Néhány remek Bernáthegyi

11 hetes kölyök kapható még: darabja 80 koronánként, utánvétellel

Gróf Teleki Arcturnál,
2-6 u. p. Tancs Kolozsmegye.

Miért vesz minden szegény és gazdag DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó
masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA SÓSBORSZESZ.

Bedörzsölés útján a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz ibatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvjá a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipárlását, a gyakori mandula- és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat

Munkások,

kik testi erejük útján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy n. üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fillér.

Egy legn. ü. Diana sósborszesz 2 kor. 20 fillér.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálasabb szert nem találnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a DIANA-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikorral alkalmazható izadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővízben, mosdóvízben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szervenők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan hat és a legolcsóbb házi szer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA SÓSBORSZESZT

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel:

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a vérérdények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Jó feltételek
 mellett keresek keresztény fiatal
 egyént irodába, aki polgári vagy
 kereskedelmi iskolát végzett s a
 horvát és német nyelvet is bírja.
 Bővebb e lap kiadchivatalában.

3-3

Eladó ház.

Petőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba,
 előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és
 raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül
 kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással Hajós Miksa ur
 szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénz-
 tár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Matkovits

szobafestő
 és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
 ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

Művegyészeti tisztító és Kelmefestőde
FUCHS JÓZSEF Ujvidék, Kossuth
 Lajos-utca 13. szám.

Küldje minél előbb uri- és női gyermek
 ruháit tisztítani vagy festeni; függőnyt, csipkét,
 papi és katonai ruhákat vegyileg tisztítok.

Vidéki megrendeléseket pontosan és
 gyorsan eszközölök.

Ügynökök, szabók vagy szabónők
 jutalék mellett keresteknek. 2-6

Irodistanó

ki magyarul, németül és szerbül beszél,
 azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok és személyes bemutat-
 kozás

Grosz és Krausz céghez
 UJVIDÉK.

1-2

Egy jó házból

való fiu mint bádogos inas fizetéssel vagy
 teljes ellátással azonnal felvétetik.

Greiner Ferenc,
 bádogos-mester

3-3

Alkotmány-utca 3.

Hirdetmény.

A bajai, óbecsei és palánkai selyemgu-
 bóraktárban, a folyó évben eszközendő se-
 lyemgubó fojtás és szárításhoz egy-egy 8
 névleges lőerejű gőzmozdony bére vétetik.

A bérelt körülbelül 1909. június hó 1-én
 kezdődik és legkésőbb július hó 20-áig tart.
 Ezenkívül az óverbázi és szabadkai gu-
 bóraktárban lévő stabil gőzkazán kezelésére
 ugyancsak fenti időre kerestetik vállalkozó.

A bérelti feltételek és szerződés minták
 a bajai, óbecsei, szabadkai, palánkai és óver-
 bázi selyemtenyészési felügyelőségénél, vala-
 mint a m. kir. országos selyemtenyészési
 felügyelőségénél Szekszárdon díjmentesen kap-
 hatók.

Azon géptulajdonosok, kik a versenyben
 résztvenni óhajtanak, felhivatnak, hogy zárt

írásbeli ajánlataikat folyó évi április hó 20-ig
 alulírt hivatalhoz küldjék be.

Szekszárd, 1909. évi március hó 20-án.

A m. kir. országos selyemtenyészési
 felügyelőség.

3-3

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánljuk nagy raktárunkat 5' és 6'
 jó minőségű száraz hasított tölgyfa
 karókban és 5' gömbölyű hegyezett
 lucfenyő karókban:

Ernst János és Roth
 fakeskedők

11-12

Ujvidék.

Távbeszélő 87.

MENRATH L. és FIA

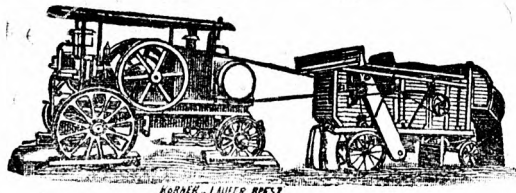
Alapított 1845.

butorraktára Ujvidéken.

Üzleti házuk átalakítása, illetőleg újja építése miatt raktárunk február hó 15-től
 kezdődőleg az építkezés tartamára Ferenc József-tér (főter) 3. sz. alatt a Wagner-
 féle házban, Erzsébet-szálloda mellett lesz.

7-12

Hille nyersolaj- és szivógáz-motorok

Üzemköltség
 óra- és lóerőn-
 ként 1¹/₂ liter.

Benzin-, világítógáz és villammotorok.

Benzin- és lokomobil cséplési
 nyersolaj- célokra

SUGÁRLAJOS

3-3

BUDAPEST, V., Lipót-körut 17. szám

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a

FÖLDES-féle **MARGIT** CRÈME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát
 (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot
 tohérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 k, Margit-szap-
 pan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 korona.

Kapható: Ujvidéken, Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadović VI.
 Vuics János, Klein Oszkár drogeria.

Páratlan és
 csodás hatású!

Óvakodjunk
 utánzatoktól!

CARL KRONSTEINER

Időjárással dacoló, mész-

Façade-festékei 50 árnyalatban
 kgrja 24 fl.-től
 feljebb.

Évtizedek óta igen jól bevált és minden utánzatot felülmuló.
 Egyetlen célszerű mázolóanyag homlokzatokon, melyek már
 színezve voltak.

Mintakönyv és prospektus ingyen s bérmentve.

Raktárak minden nagyobb városban.

Emailfaçade-festékek

moshatók, egy vonással fednek, alapmázolás felesleges, zománcszilárd, csak hideg
 vízzel keverve, azonnal használható, antiszeptis, méregmentes, likacsos. Ideális
 más belső helyiségekre, faépitményekre, mint fészter, pavillon, kerítések stb.

Kapható minden árnyalatban, költség m²-je 5 fl.

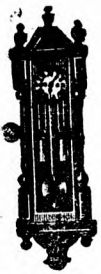
Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.

1-12

Saját gyártmányu

Bajor Sör

Egy pohár 8 krajcár.

Ujvidéken, a sörfözde söresarnokában
Kossuth Lajos-utca 37.10 palack megrendelésénél ház-
hoz szállítva. 1-3**Aki azt akarja,**hogyan olcsó árért pontos és jól járó órája
legyen, az forduljon teljes bizalommalFISCHER M. mű-órászhoz
II. Rákóczi Ferenc-utca 20.Vidéki órák
részére előnyös árért
dolgozom.

Betűs gyűrű 1.80.

Szerémi borozó

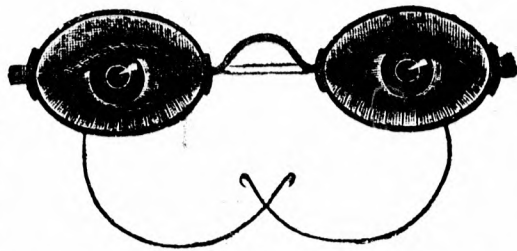
UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

a Központi Hitelintézettel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József ur
legkiválóbb saját termésű borai, saját főzésű bortör-
kölye és szilvoriumi Kamenicán a Paraga hegyen fekvő
20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban
méréselt áron kerülnek kimerésre.Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb
Schwarz Testvérek c. Irodájában Háltér 12. sz.
alatt felvételnek.Az étkezésekben lehet jó és olcsó étel-
ket kapni. 14-52**Lakodalmi és alkalmi ajándékok**

legolcsóbb bevásárlási forrása

KRAUSZ SAMUórász-, ékszerész- és látszerész
UJVIDÉK, Ferenoz József (16)-tér 8.
az „Erzsébet” szálloda mellett.órák-, ékszerek, arany és ezüst áru, ugyancsak Argentor-esüst és Ohlnaozűst
árak a legszebb kivitelben és a legolcsóbb áruk mellett.Szemüvegek és orrcsüptetők valódi Rathenowi kristály üveggel,
jótállás mellett.**WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.**

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 108.

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi
szilvoriumi kereskedés.

Bel- és külhoni borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservok
Vadak
Hizlalt szárnyas
Finom felvágott és hus-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Önkrozzott gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pogácsok
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak díszes elkészítését elvállaljuk.
Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen
osomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

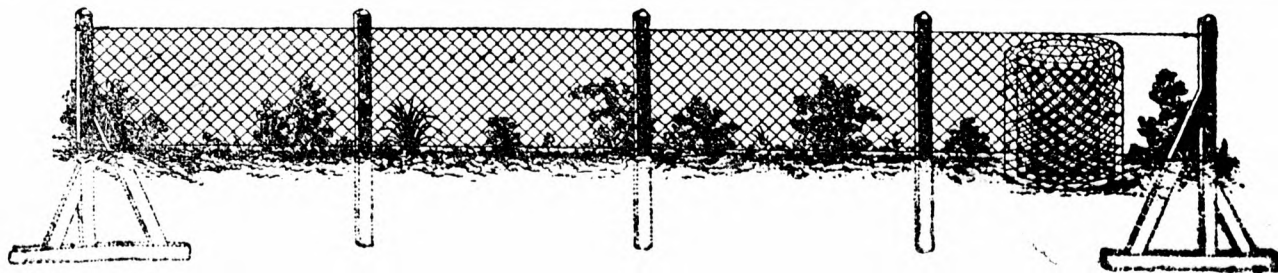
Árlap ingyen és bérmentve.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatúrbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!